

ENERGINET

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
2. april 2024

Forfatter:
MYEN

VILKÅR

VILKÅR – REVISION 0 – NETTILSLUTNING MED MIDLERTIDIGT BEGRÆNSET NETADGANG FOR PRODUKTIONSANLÆG MV. I TRANSMISSIONSSYSTEMET

GÆLDENDE FRA 1. MAJ 2024

VILKÅR

NETTILSLUTNING MED MIDLERTIDIGT BEGRÆNSET NETADGANG FOR PRODUKTIONSANLÆG MV. I TRANSMISSIONSSYSTEMET

OVERSIGT/INDHOLDSFORTEGNELSE

Kapitel 1 <i>Anvendelsesområde og definitioner</i>	3
Kapitel 2 <i>Vilkår i nettilslutningsaftale</i>	3
Kapitel 3 <i>Vilkår for produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang</i>	4
Kapitel 4 <i>Kommunikation og test</i>	7
Kapitel 6 <i>Nettilslutningsproces, oplysning om kapacitet og risiko for begrænsninger</i>	7
Kapitel 7 <i>Håndhævelse og sanktioner</i>	8
Kapitel 8 <i>Klage m.v.</i>	8
Kapitel 9 <i>Ikrafttræden</i>	8
Bilag 1 <i>Terminologi og definitioner</i>	9

VILKÅR

NETTILSLUTNING MED MIDLERTIDIGT BEGRÆNSET NETADGANG FOR PRODUKTIONSANLÆG MV. I TRANSMISSIONSSYSTEMET

I medfør af artikel 13, stk. 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet med senere ændringer (elmarkedsforordningen) og § 26, stk. 1 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 (elforsyningsloven), fastsættes følgende:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Disse vilkår finder anvendelse på produktionsanlæg, som er tilsluttet eller bliver tilsluttet transmissionssystemet med en midlertidig begrænsning om, at nettilslutningen er uden nogen garanti for fast levering af energi, indtil de nødvendige netforstærkninger af transmissionssystemet er etableret. Vilkårene gælder for allerede indgåede nettilslutningsaftaler såvel som nye nettilslutningsaftaler, hvor systembrugeren har accepteret vilkåret om den midlertidige begrænsning i netadgangen. I henhold til disse vilkår skal produktionsanlæg forstås som anlæg, der indfører eller vil kunne indføre elektricitet i transmissionssystemet.

Stk. 2. Kravene i vilkårene gælder, indtil de nødvendige netforstærkninger af transmissionssystemet er etableret og Energinet har underrettet systembrugeren herom, hvorefter produktionsanlægget overgår til fuld netadgang.

Stk. 3. Hvis systembrugeren som led i nettilslutningsprocessen, vælger ikke at anvende ordningen med midlertidig begrænset netadgang for produktion, bevarer systembrugeren sin plads hos Energinet, for hvornår anmodning om nettilslutning behandles af Energinet.

Stk. 4. Kravene i vilkårene gælder udover de øvrige krav og metoder til tilslutning og drift af anlæg tilsluttet transmissionssystemet, herunder gældende metoder for tilslutningsbetaling, løbende tariffer, balancetariffer og krav til informationsudveksling.

Stk. 5. Oversigt over definitioner findes i bilag 1.

Kapitel 2

Vilkår i nettilslutningsaftale

Midlertidigt utilstrækkelig kapacitet i transmissionssystemet

§ 2. Hvis Energinet har anvist tilslutning af et nyt produktionsanlæg i et område, hvor der midlertidigt ikke er tilstrækkelig kapacitet i transmissionssystemet til at kunne aftage den fulde effekt fra produktionsanlægget i henhold til de til enhver tid gældende krav til leveringssikkerhed fra transmissionstilsluttede produktionsanlæg, udformes nettilslutningsaftalen med et vilkår om, at systembrugeren har accepteret, at produktionsanlægget helt eller delvist tilsluttes uden nogen garanti for fast levering af energi, indtil de nødvendige netforstærkninger er etableret.

Stk. 2. Hvis et produktionsanlæg på fuld netadgang ønsker at udvide produktionsomfanget i sin udvekslingskapacitet og dette medfører, at der midlertidigt ikke er tilstrækkelig kapacitet i transmissionssystemet, gælder stk. 1 for udvidelsen.

Stk. 3. Hvis der er tilstrækkelig kapacitet i transmissionssystemet til at tildele et produktionsanlæg fuld netadgang til en del af det ønskede produktionsomfang, kan Energinet tildele en midlertidigt begrænset netadgang til den resterende del af produktionsanlæggets kapacitet.

Stk. 4. Hvis der er flere systembrugere som ønsker at anvende den tilgængelige kapacitet, tildeles den tilgængelige kapacitet i henhold til princippet om først i tid, bedst i ret i forhold til opstart af screeningsprojekt, medmindre Energinet konkret træffer afgørelse om andet.

§ 3. Energinet skal fastsætte følgende i nettilslutningsaftalen:

- a) I hvilket omfang produktionsanlæggets produktionsomfang er begrænset (midlertidigt begrænset netadgang til hele eller en del af produktionsanlæggets kapacitet).
- b) Hvilke udbygninger og forstærkninger Energinet forventer, vil kunne medføre overgang til fuld netadgang.
- c) Hvilken tidshorizont Energinet forventer for gennemførelse af de nødvendige netforstærkninger.

Stk. 2. Energinets forventede udbygning eller forstærkning eller tidsplanen herfor, jf. stk. 1, litra b) og c), fastsættes i henhold til de af Energinet tilgængelige oplysninger på tidspunktet for nettilslutningsaftalens indgåelse. Systembrugeren skal forvente, at disse kan ændres væsentligt som følge af nye oplysninger på et senere tidspunkt, herunder nye tilslutninger i området, ændringer i forholdet mellem forbrug og produktion i området og uden for området, ændringer i forbrugs-/produktionsprofiler ved eksisterende eller nye tilslutninger eller nye/ændrede nationale/internationale projekter.

Overgang til fuld netadgang

§ 4. Den midlertidigt begrænsede netadgang gælder, indtil Energinet skriftligt har underrettet systembrugeren om, at de nødvendige udbygninger og forstærkninger er gennemført og at produktionsanlægget overgår til fuld netadgang.

Stk. 2. Hvis der er flere systembrugere på midlertidigt begrænset netadgang, sker overgangen fra midlertidigt begrænset netadgang til fuld netadgang i henhold til princippet om først i tid, bedst i ret i forhold til opstart af screeningsprojekt.

Kapitel 3

Vilkår for produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang

Afbrydelighed

§ 5. Produktionsanlæg, som er tilsluttet med midlertidigt begrænset netadgang, er fuldt afbrydelige. Fuld afbrydelighed indebærer, at Energinet kan kræve indføddningen fra produktionsanlægget begrænset helt eller delvist, når Energinet vurderer det nødvendigt af hensyn til driften af transmissionssystemet internt i budzonen.

Stk. 2. Energinet kan kræve, at tilslutningen indgår i en automatisk løsning (systemværn), hvor produktionsanlægget nedreguleres inden for et kort tidsinterval (ned til mindre end 1 minut), som fastsættes af Energinet, for at kunne håndtere kompleksiteten ved at have mange produktionsanlæg placeret i samme zone, og at der efter den automatiske nedregulering kan være påtrykt en begrænsning, så der ikke kan returneres til driftstilstanden inden nedreguleringen.

Stk. 3. Energinet kan benytte sig af afbrydeligheden, hvis reduktion af den afbrydelige produktion i væsentlig grad vil medvirke til at afhjælpe en eller flere af følgende udfordringer:

- a) Et eller flere af Energinets transmissionsanlæg internt i en budzone er enten overbelastet i driftssituationen, eller vil blive utilsadeligt overbelastet ved udfald af et andet anlæg (transmissions-, produktions- eller forbrugsanlæg) internt i budzonen såvel som ved udfald på en samarbejdsforbindelse mellem budzoner.
- b) Et eller flere steder i et område opstår der udfordringer med at holde spændingen inden for de fastlagte grænseværdier for transmissionssystemet, enten i selve driftssituationen eller ved udfald af et andet anlæg (som specificeret ovenfor).
- c) Der opstår uacceptabel interaktion mellem produktionsanlæg i et område som følge af lav systemstyrke i det pågældende område i transmissionsnettet.
- d) Stabilitetsmæssige forhold begrænser muligheden for at overføre energi hen over en flaskehals i elforsyningssystemet internt i budzonen og gør det derved nødvendigt at reducere transporten af energi.
- e) Kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet internt i en budzone, som begrænser mulighederne for at opretholde et velfungerende konkurrencemarked for systemydere, eller som begrænser mulighederne for systembrugere, som har fuld netadgang for deres anlæg, i at deltage i markederne for systemydere.

Stk. 4. Afbrydelsesmuligheden efter stk. 3 gælder, uanset om der er tale om en flaskehals forårsaget af transport af energi fra et lokalområde eller om der er tale om en intern flaskehals i en budzone i forbindelse med transit igennem budområdet. Den automatiske afbrydelighed efter stk. 2 gælder, uanset om begrænsningen er opstået i normal drift (med intakt net) eller om begrænsningen er forårsaget af planlagte udkoblinger i transmissionssystemet såvel som ikke-planlagte hændelser ved fejl i transmissionsystemet.

Stk. 5. Energinet kan ikke begrænse netadgangen af hensyn til flaskehalse på samarbejdsforbindelser mellem budzoner, herunder udlandsforbindelser og Storebæltsforbindelsen, og heller ikke af hensyn til behov for regulérkraft i hele budzonen.

Stk. 6. Energinet kan udmelde konkrete begrænsninger for det enkelte produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang på forskellige stadier af driftsplanlægningen og markedets prisdannelse, herunder følgende:

- a) Konkrete begrænsninger kan udmeldes, inden der kan meldes bud ind i spotmarkedet.
- b) Konkrete begrænsninger kan blive udmeldt enten forud for driftsdøgnet eller på forhånd i løbet af driftsdøgnet på baggrund af modtagne køreplaner.
- c) Konkrete begrænsninger kan også udmeldes uden varsel i selve driftsdøgnet. Udmelding af begrænsninger kan ske almindeligt, dvs. via sikker kommunikation imellem systembrugerens produktionsanlæg eller kontrolcenter og Energinets KontrolCenter El, eller automatisk via systemværn:
 - i. Almindeligt udmeldte begrænsninger skal effektueres indenfor 12,5 minut.
 - ii. Automatisk udmeldte begrænsninger (via systemværn) skal effektueres med en hurtig nedregulering i henhold til de tidskrav, gradienter (p.u./s) og foruddefinerede trin, som er fastsat af Energinet for hver enkelt automatisk løsning, herunder hvis det er mindre end 1 minut.

Ansvar, ingen kompensation og økonomisk risiko i øvrigt

§ 6. Systembrugeren bærer det fulde økonomiske ansvar og risiko som følge af nedregulering, begrænsning eller eventuel udkobling af produktionsanlæggets produktion ved beordrede nedreguleringer eller begrænsninger fra Energinet på produktionsanlæggets drift, herunder alle forhold såsom afledte tab i systembrugerens drift ved produktionsstop og lignende, ubalanceomkostninger, systembrugerens forhold til sin leverandør og balanceansvarlige, manglende rådighed og levering i regulerkraftmarkeder mv.

Stk. 2. Ethvert afbrud eller begrænsning i systembrugerens produktion påkrævet efter disse vilkår sker uden nogen form for kompensation, hverken for direkte eller indirekte tab.

Stk. 3. Energinets anvendelse af afbrydeligheden sker vederlagsfrit for Energinet. Energinet kan ikke holdes ansvarlig for eventuelle prognosefejl eller fejlskøn, selv om efterfølgende analyser måtte vise, at der ikke havde været behov for at anvende afbrydeligheden.

Prioriteringsrækkefølge for begrænsning

§ 7. Produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang har lavere prioritet end produktionsanlæg med fuld netadgang. Prioriteringsrækkefølgen for at forblive tilsluttet ved kapacitetsbegrænsninger er derfor som følger:

- a) Produktionsanlæg med fuld netadgang har 1. prioritet til ikke at blive begrænset eller udkoblet.
- b) Produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang har 2. prioritet til ikke at blive begrænset eller udkoblet.

Stk. 2. Hvis der er flere systembrugere med midlertidigt begrænset netadgang med 2. prioritet, som begrænses af samme flaskehals i elforsyningssystemet, fordeles den resterende ledige kapacitet væk fra området imellem disse systembrugere efter følgende principper og prioritering:

- a) Kapaciteten fordeles under hensyn til den aktuelle driftssituation i elforsyningssystemet og under hensyn til Energinets forpligtelse til at opretholde forsyningssikkerheden.
- b) Kapaciteten fordeles under hensyn til princippet om først i tid, bedst i ret i forhold til opstart af screeningsprojekt, dog vil kapaciteten kunne fordeles under hensyn til de driftsmæssige hensyn i forhold til indvirkningen på flaskehalsen, således at produktionsanlæg, som har en betydelig påvirkning på flaskehalsen, vil kunne begrænses før produktionsanlæg, der kun har en marginal påvirkning af flaskehalsen.

Stk. 3. Energinet kan, for produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang, konkret afvige fra prioritetsrækkefølgen efter stk. 1 og 2 i en afgrænset periode af hensyn til omstændigheder, som gør, at Energinet konkret vurderer det uhensigtsmæssigt at begrænse eller afbryde produktionsanlægget, herunder i tilfælde af test af produktionsanlæggets egenskaber i henhold til testplaner godkendt af Energinet.

Begrænsninger i deltagelse i markeder

§ 8. Systembrugerens produktionsanlæg på midlertidigt begrænset netadgang kan ikke deltage i geografisk afgrænsede markeder for lokal fleksibilitet/geografisk regulerkraft internt i budzonen for så vidt angår reduktion af produktion (det vil sige "nedregulering" i regulerkraftmarkedet). Systembrugeren kan lægge bud ind i regulérkraftmarkedet, men i tilfælde af interne flaskehalse i en budzone, hvor Energinet er berettiget til at anvende afbrydelighed, vil Energinet anvende afbrydeligheden og samtidig frasortere nedreguleringsbud fra produktionsanlæg bag flaskehalsen. Systembrugerens produktionsanlæg vil derfor automatisk blive frasorteret i forhold til aktivering af nedreguleringsbud i markedet, samtidig med at produktionsanlægget stadigvæk vil blive begrænset på grund af flaskehalsen.

Stk. 2. Regulérkraftbud fra produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang skal lægges ind som individuelle bud pr. produktionsanlæg. Systembrugeren må ikke pulje eller gruppere regulérkraftbud fra produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang med bud fra andre anlæg ("portefølgebud").

Stk. 3. Udover begrænsningen i stk. 1 kan systembrugeren, på egen risiko og eget ansvar, deltage i alle øvrige dele af regulerkraftmarkedet, herunder:

- a) markedet for forøgelse af produktion ("opregulering" i regulerkraftmarkedet) for hele budområdet såvel som for øvrig geografisk specialregulering (lokal fleksibilitet/geografisk regulérkraft internt i budzonen)
- b) markedet for reduktion af produktion ("nedregulering" i regulerkraftmarkedet) for hele budområdet
- c) alle øvrige dele af kapacitetsmarkederne for regulerkraft i budområdet.

Kapitel 4

Kommunikation og test

Kommunikation mellem produktionsanlægget og Energinet

§ 9. Systembrugeren skal sikre, at der etableres kommunikation til automatisk begrænsning, nedregulering eller udkobling af produktionen. Kommunikationen skal foregå via sikker kommunikation imellem systembrugers produktionsanlæg eller kontrolcenter og Energinets KontrolCenter El efter Energinets anvisning.

Stk. 2. Begrænsning af produktion skal kunne aktiveres direkte imellem Energinets KontrolCenter El og systembrugers produktionsanlæg eller systembrugers kontrolcenter, således at produktionsanlægget kan begrænses direkte af Energinet.

Stk. 3. Når Energinet udmelder begrænsninger eller nedregulering, eller hvis Energinet er nødsaget til at foretage en udkobling af produktionsanlægget, jf. § 13, skal systembrugeren sikre, at systembrugers balanceansvarlige aktør modtager information om, at der er ændret i køreplanen for systembrugers produktionsanlæg. Den balanceansvarlige aktør skal snarest efter aktiveringen fremsende en opdateret køreplan.

Stk. 4. Når Energinet ikke længere har behov for at begrænse den afbrydelige produktion, skal Energinet frigive ledig kapacitet uden ugrundet ophold.

Stk. 5. Systembrugeren afholder omkostningerne til etablering af den påkrævede kommunikation.

Stk. 6. Indtil Energinet har udviklet og implementeret særskilte tekniske løsninger til driftsmæssig håndtering af disse vilkår, kan Energinet kræve begrænsninger af produktion via de kommunikationsveje, som er gældende for anlægget.

Test af funktionalitet

§ 10. Energinet har ret til at afprøve afbrydeligheden for produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang for så vidt angår kommunikation samt til at kræve dokumentation for, at systembrugers produktionsanlæg kan effektuere en ordret begrænsning.

Kapitel 6

Nettilslutningsproces, oplysning om kapacitet og risiko for begrænsninger

Oplysning om produktionskapacitet på begrænset netadgang

§ 11. Energinet offentliggør, i anonymiseret form, den forventede mængde produktionskapacitet på begrænset netadgang i passende inddelte områder.

Stk. 2. Energinet kan, i det omfang det er muligt, oplyse om opdateret eller uddybet forventet produktionskapacitet på midlertidigt begrænset netadgang i området som led i en konkret nettilslutningsproces med en kommende systembruger.

Risiko for begrænsninger

§ 12. Energinet kan generelt ikke forudsige omfanget af begrænsninger for produktion med midlertidigt begrænset netadgang. En systembruger, som har et produktionsanlæg på midlertidigt begrænset netadgang, skal forvente, at der er en risiko for hyppigt tilbagevendende og/eller længerevarende begrænsninger.

Kapitel 7

Håndhævelse og sanktioner

§ 13. Hvis systembrugeren ikke efterkommer en krævet begrænsning af sin produktion, har Energinet ret til at udkoble hele systembrugerens installation ved systembrugerens tilslutningspunkt uden yderligere forudgående orientering til systembrugeren.

§ 14. Energinet kan meddele påbud om overholdelse af disse vilkår til en systembruger, der groft eller gentagne gange tilsidesætter sine forpligtelser efter disse vilkår. Ved manglende opfyldelse af et påbud kan Energinet træffe afgørelse om at pålægge tvangsbøder eller om at systembrugeren helt eller delvist udelukkes fra at gøre brug af Energinets ydelser.

Kapitel 8

Klage m.v.

§ 15. Klage over indholdet af disse vilkår eller klager over afgørelser truffet af Energinet i medfør af disse vilkår kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, men kan påklages domstolene eller ombudsmanden. Domstolsprøvelsen har ikke opsættende virkning.

Stk. 2. Påbud efter § 14 kan indbringes for Forsyningstilsynet.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 16. Vilkårene træder i kraft den 1. maj 2024.

Bilag 1 Terminologi og definitioner

1.1 Produktionsanlæg

I henhold til disse vilkår skal produktionsanlæg forstås som anlæg, der indfører eller vil kunne indføre elektricitet i transmissionssystemet, og omfatter derfor, men er ikke begrænset til, følgende:

- Produktionsanlæg, synkrone såvel som ikke-synkrone, herunder vindmølleparker, solcelleparker, kraftværker og kraftvarmeværker
- Energilageranlæg, synkrone såvel som ikke-synkrone, som har mulighed for at føre elektrisk energi tilbage i elforsyningssystemet
- Energilageranlæg i kombination med et produktionsanlæg, hvor energilageranlægget føder produktionsanlæggets producerede energi ind i det kollektive elforsyningssystem ude af takt med produktionsanlægget
- Anlæg med både produktion, forbrug og et eventuelt energilager bag tilslutningspunktet og som indfører eller vil kunne indføre energi i det kollektive elforsyningssystem.